

Welke rechten en plichten heeft u als opvangouder voor Nidos?

In de Nederlandse wet staat dat alle kinderen die in Nederland verblijven, onder gezag moeten staan. Dit kan zijn het ouderlijk gezag als er ouders zijn of voogdij als er geen ouders zijn. De voogd wordt door de rechter aangewezen. Is een kind een alleenstaande minderjarige vreemdeling, dan zijn er dus geen ouders in Nederland en wordt Nidos als voogd benoemd. Nidos wijst een jeugdbeschermer aan die de voogdij uitvoert. De voogdij loopt zolang het kind minderjarig is (tot 18 jaar). Of tot het moment dat de rechtbank besluit dat ouders weer het gezag terugkrijgen of iemand anders, bijvoorbeeld een familielid, de voogdij krijgt over het kind. Dan stopt de voogdij van Nidos.

U bent opvangouder van een kind dat onder voogdij staat van Nidos. U kunt ook als familielid (bijvoorbeeld oudere broer of zus, opa, oma, oom of tante) van het kind opvangouder zijn.

Het opvangen van een kind in uw gezin brengt rechten en plichten voor u mee. Wij hebben in ons contact met opvangouders gemerkt dat het niet altijd duidelijk is voor opvangouders welke rechten en plichten zij hebben. Om u goed te informeren hebben wij uw rechten en plichten hieronder op een rijtje gezet.

Rechten

Recht op opvangvergoeding

U ontvangt van Nidos per opvangkind een opvangvergoeding. De hoogte van de opvangvergoeding is afhankelijk van de leeftijd van het opvangkind. Informatie over de hoogte van de opvangvergoeding en de vergoeding van bijzondere kosten kunt u terugvinden in de *'Financiële wegwijzer Nidos voor opvangouders'*, die reeds in uw bezit is. De opvangvergoeding wordt verstrekt op grond van het opvangcontract. In dit contract spreekt u met Nidos af dat u opvangouder wordt van uw opvangkind en leggen wij onze wederzijdse verplichtingen vast.

Het is belangrijk om te weten dat een opvangvergoeding géén inkomen is, maar een onkostenvergoeding voor de kosten die u maakt voor onder andere eten, kleding, sport, ontspanning en zakgeld voor het kind dat u opvangt. Zie hiervoor ook de volgende link: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/vraag-en-antwoord/krijg-ik-een-vergoeding-voor-pleegzorg>

Omdat een opvangvergoeding geen inkomen is, mag er niet worden gekort op een eventuele bijstandsuitkering en huurtoeslag. Let wel: als een kind 18 wordt, illegaal in Nederland verblijft en nog in uw gezin woont, dan heeft u geen recht meer op huurtoeslag. Als u opvangvergoeding ontvangt, heeft u géén recht op kinderbijslag voor het opvangkind. Nidos heeft een basisverzekering en een aanvullende zorgverzekering afgesloten voor het opvangkind. Zie ook hiervoor de financiële wegwijzer.

Recht op een goede begeleiding door Nidos en informatie

Als opvangouder heeft u recht op informatie van de jeugdbeschermer van Nidos die van belang is voor de verzorging en opvoeding van uw opvangkind.

U heeft recht op informatie over bijvoorbeeld het begeleidingsplan. Het begeleidingsplan is een plan waarin de jeugdbeschermer beschrijft welke begeleiding uw opvangkind nodig heeft. Ook beschrijft hij of zij daarin welke doelen een kind wil bereiken en op welke manier dat kan gebeuren. U heeft er recht op dat de jeugdbeschermer het begeleidingsplan met u bespreekt. Ook het opvangkind van twaalf jaar en ouder heeft hier recht op. Is uw opvangkind jonger dan twaalf jaar, dan kán uw opvangkind hierbij betrokken worden. Het begeleidingsplan zal pas worden vastgesteld nadat u hebt ingestemd met de beschrijving van de manier waarop u uw opvangkind verzorgt en opvoedt.

Nidos heeft de wettelijke plicht om u die informatie te geven die nodig is voor u om de aan uw toebedeelde begeleidingsrol om op een goede manier te kunnen uitoefenen/verzorgen en opvoeden.

Toestemming kinderrechter bij wijziging verblijfplaats na een jaar

Heeft Nidos een kind in uw gezin geplaatst en heeft u dit kind minstens een jaar in Nederland in uw gezin verzorgd en opgevoed (te rekenen vanaf de datum dat het kind bij u is geplaatst), dan heeft Nidos uw toestemming nodig om het kind buiten uw gezin, bijvoorbeeld bij de eigen ouders, te plaatsen. Geeft u hiervoor geen toestemming, met andere woorden doet u een beroep op uw blokkaderecht, dan kan Nidos uw kind alleen buiten uw gezin plaatsen als de kinderrechter daarvoor toestemming geeft. Dit is geregeld in de wet.

Klachtrecht

Als u een klacht heeft over de begeleiding door Nidos, kunt u dit bespreekbaar maken bij de jeugdbeschermer. Wordt uw klacht niet of onvoldoende opgelost, dan kunt u ook klagen bij de betreffende regiomanager, de directie van Nidos of de klachtencommissie van Nidos. Dit staat ook in de folder 'Klachtrecht' die u heeft ontvangen bij het OWG-contract (ook wel opvangcontract genoemd).

Vertrouwenspersoon

Soms komt u er niet uit met de voogd als u een klacht heeft. Of u zit ergens mee waarover u op voorhand niet met de jeugdbeschermer of zijn/haar leidinggevende kunt of wilt spreken. U kunt dan een vertrouwenspersoon inschakelen. De vertrouwenspersoon voor opvangouders is onafhankelijk van Nidos. Housnia El Mimouni is benoemd tot vertrouwenspersoon. Zij is telefonisch bereikbaar op 0657500957 en per mail via vertrouwenspersoon@nidos.nl.

Recht op privacy

Nidos heeft de plicht om uw persoonlijke gegevens vertrouwelijk te behandelen. Dit betekent dat Nidos uw gegevens niet zonder uw toestemming aan derden mag laten zien of geven. Nidos slaat de gegevens op in een dossier. U heeft altijd het recht om uw opvangdossier in te zien. Uw opvangdossier bevat alle relevante informatie over de screening, de matching en de evaluatie na uw aanmelding bij Nidos als mogelijk opvanggezin.

Alle financiële gegevens kennen een wettelijke bewaartermijn van zeven jaar. Dit geldt ook voor de financiële gegevens die betrekking hebben op u als opvangouder. De meer inhoudelijke gegevens in het dossier blijven, na afloop van uw relatie met Nidos, alleen met uw toestemming bewaard. Geeft u geen toestemming, dan wordt uw dossier met uitzondering van de financiële gegevens vernietigd. Geeft u wel toestemming, dan wordt uw gehele dossier zeven jaar bewaard. Hierdoor kunt u dan alsnog uw dossier inzien en kan Nidos eventueel als referentie voor u dienen. U kunt uw toestemming altijd weer intrekken. Wat het dossier van uw opvangkind betreft, heeft u alleen recht op inzage in de gegevens die uw persoon betreffen.

Belanghebbende in gerechtelijke procedures

Nederlandse rechters beschouwen u als belanghebbende als u langer dan een jaar een opvangkind hebt verzorgd en opgevoed in uw gezin. Dit betekent dat als er zaken met betrekking tot uw opvangkind door de kinderrechter moeten worden behandeld, dat de rechter naar uw mening zal vragen en u zal oproepen ter zitting. U heeft spreekrecht ter terechtzitting.

Respect voor opvangouders

U dient met respect te worden bejegend door Nidos, door uw opvangkind en zijn netwerk. De ouders van uw opvangkind moeten u de ruimte geven om u uw opvangkind te verzorgen en op te voeden. Er dient tevens rekening te worden gehouden met uw normen en waarden en met uw agenda.

Plichten*Verantwoordelijkheid voor de dagelijkse zorg en opvoeding van uw opvangkind*

Als opvangouder bent u verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg, opvoeding en veiligheid van uw opvangkind. Nidos heeft met u hiervoor een opvangcontract afgesloten. In paragraaf 8 van het opvangcontract zijn alle afspraken bindend vastgelegd over de verzorging en opvoeding van het opvangkind. U moet zich aan deze afspraken houden.

Meewerken aan contact en omgang tussen uw opvangkind en zijn/haar netwerk

Elk kind heeft recht op contact en omgang met zijn/haar eigen netwerk. Dit netwerk kan bestaan uit ouders, familie en/of vrienden. Dat betekent dat van u verwacht wordt dat u het mogelijk maakt dat uw opvangkind contacten heeft met dit netwerk, in overleg met de jeugdbeschermer of op initiatief van de jeugdbeschermer.

U wordt geacht het contact dat uw opvangkind heeft met zijn/haar netwerk, te steunen en dit netwerk met respect te behandelen. Het is daarbij belangrijk dat u naar het kind toe u geen waardeoordeel heeft over de kwaliteit van het contact en de omgang. Als u zich hier zorgen over maakt is het goed hierover met de jeugdbeschermer in gesprek te gaan.

Geen beslissingsbevoegdheid over uw opvangkind, wel samenwerken met Nidos

Als opvangouder heeft u op belangrijke punten juridisch gezien geen beslissingsbevoegdheid over uw opvangkind. Nidos heeft deze zeggenschap omdat zij voogdes is, ook wel wettelijk vertegenwoordiger genoemd. Voor veel belangrijke beslissingen is instemming van Nidos nodig, zoals voor een medische behandeling, schoolkeuze en het aanvragen van een paspoort. Wat de medische behandeling van een kind jonger dan twaalf jaar betreft, hiervoor dient Nidos als wettelijk vertegenwoordiger toestemming te geven. Voor medische behandeling moeten kinderen van twaalf tot zestien jaar zelf toestemming geven, evenals Nidos (dubbele toestemming). Jongeren van zestien jaar en ouder mogen zelfstandig beslissen een medische behandeling te ondergaan. Zij hebben geen toestemming nodig van Nidos. In geval van besnijdenis geeft Nidos geeft in principe hiervoor geen toestemming bij kinderen tot zestien jaar. Kinderen van zestien jaar en ouder mogen zelf beslissen.

Als u twijfelt over zaken waarover u al dan niet een beslissing mag nemen, kunt u altijd met de jeugdbeschermer overleggen.

Verklaring van geen bezwaar

Zodra nieuwe personen in uw gezin komen wonen, moet de OWG-werker in samenwerking met u een verklaring van geen bezwaar aanvragen bij de Raad voor de Kinderbescherming. Ook zal de OWG-werker uw gezin opnieuw bezoeken voor een aanvullende screening.

Geheimhoudingsplicht

U bent op grond van het opvangcontract verplicht tot geheimhouding van verkregen informatie over uw opvangkind en zijn ouders.

Omgang met (social) media

Als u als opvangouder informatie en beeldmateriaal (foto's en/of filmopnamen) over uw opvangkind wil delen op social media, zoals Facebook, Twitter en Instagram, of met journalisten, dan heeft u daarvoor voorafgaand de toestemming nodig van de jeugdbeschermer. Dit geldt ook voor situaties waarin bijvoorbeeld de school of de sportvereniging van uw opvangkind materiaal over het opvangkind wil publiceren.

Verstrekken van informatie over het verloop van de plaatsing en de ontwikkeling van uw opvangkind

U hebt de plicht om aan de jeugdbeschermer informatie te geven over hoe het met uw opvangkind gaat in uw gezin en hoe het opvangkind zich ontwikkelt. Doel hiervan is dat de jeugdbeschermer in staat is om de belangen van uw opvangkind zo goed mogelijk te behartigen. Hierbij kan gedacht worden aan gebeurtenissen die de stabiele leefomgeving van het opvangkind kunnen beïnvloeden. Ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind, uw gezin of familie horen altijd besproken te worden met de jeugdbeschermer. Reden hiervoor is dat uw stabiele gezinssituatie onstabiel kan worden door deze gebeurtenissen. Overlegt u met de jeugdbeschermer in geval van twijfel.

Aansprakelijkheidsverzekering

Op de Aansprakelijkheids-Verzekeringen Particulieren (AVP)-gezinspolissen zijn inwonende kinderen, dus ook pleegkinderen, meeverzekerd. Voor u als opvangouder is het belangrijk te checken of dat ook voor uw polis geldt en dat uw pleegkind is bijgeschreven op de polis. Voor een pleegkind geldt, net als voor uw eigen kinderen, dat de schade die zij toebrengen aan u niet onder de dekking valt. Daarnaast adviseren wij u dringend om ook een inzettendenverzekering af te sluiten voor uw opvangkind.

Tot slot

Eind 2012 heeft de commissie Samson onder andere onderzoek gedaan naar seksueel misbruik van jeugdigen die op gezag van de overheid in pleeggezinnen zijn geplaatst. Daarna heeft de commissie De Winter in 2019 onderzoek gedaan naar alle geweldsvormen in de jeugdhulpverlening, waaronder pleeggezinnen. Beide commissies hebben geconcludeerd dat seksueel misbruik van en geweld tegen pleegkinderen inderdaad voorkomt en tot ernstige schade bij hen heeft geleid. Wij benadrukken hierbij dat elke vorm van grensoverschrijdend gedrag van u of uw kinderen ten opzichte van uw opvangkind en andersom onaanvaardbaar is. Dit kan voor alle partijen verstrekken gevolgen hebben.

Ten slotte: met deze informatie hopen wij u zo goed mogelijk te hebben geïnformeerd.

Mochten er toch nog onduidelijkheden zijn of u wilt nog meer weten over een onderwerp met betrekking tot de informatie in deze folder dan is de OWG-medewerker in uw regio uiteraard bereid u te woord te staan.